

Budgeten förenklar din vardagsekonomi

När jag var yngre kändes det lyxigt att själv bestämma över min ekonomi, utan en tråkig budget. När jag väl köpte min första bostad insåg jag att jag inte hade sparat något. Det var då det ännu gick att köpa en bostad utan eget kapital, vilket är svårare idag. Samtidigt kom minnet av mina föräldrar som kämpade med höga bostads-låneräntor ikapp mig som en klump i halsen. Det var något som påverkade våra liv mycket just då.

*Text: Kundansvarig för privatkunder Jenni Lukkarinen, Andelsbanken för Åland
Publicerad i Nya Åland 8.3.2018*

Det visade sig också vara tuffare än jag trodde att få ekonomin att gå ihop, och en budget kändes inte så tråkig längre. Tänk om jag hade börjat spara redan för 15-20 år sedan? Mina kunder säger ofta samma sak. Jag känner igen mig i många av mina kunders situationer. De som drömmer om en egen bostad, men saknar eget kapital eller någon som kan hjälpa till med säkerhet till lånet. Men också de som undrar hur man ska hantera det som inte går att påverka. Så som räntehöjningar, arbetslöshet och sjukdom. Tyvärr kan vi inte påverka allt – men vi kan försöka skydda oss ekonomiskt.

Alla med bostad eller bostadsdrömmar behöver ta i beaktande en potentiellt kommande räntehöjning. Har du råd att betala mer på lånet, vad är du beredd att offra i din livsstil? En del kunder säger att de kan sälja bostaden. Visst, men vill man verkligen sälja sitt hem och finns det köpare beredd att betala rätt pris just då? Eller, om buffert finns – vill du använda den till räntor?

För den som vill går det till och med att skydda hela lånetiden idag med de långa ränteskydden som finns, till exempel räntetak eller fast ränta. Vad är min plan om jag blir arbetslös eller sjuk, kan ett återbetalningsskydd passa mig? Allt kan härledas till en budget.

Så här budgeterar du enkelt:

1. Gör en enkel sammanfattning över dina utgifter per månad och sortera enligt rubrik, till exempel boende, eventuella lån, mat, övriga räkningar och sparande.

Jenni Lukkarinen (t.h.) med kollegan och kundansvarig för privatkunder Malin Gustafsson (t.v.). Foto: Therese Andersson.

2. Jämför med din inkomst. Blir något över eller är utgifterna högre än inkomsten?
3. Analysera vad som kan göras om kostnaderna är för höga. Prioritera.

Jag tar ett exempel på en fiktiv familjs budget, två vuxna och två barn, med en total nettoinkomst på 4 000 euro per månad. De har 265 000 euro i bostadslån med månadskostnad 1 200 euro (rekommenderad månadskostnad är max 30 procent av nettoinkomsten), inklusive 14 års räntetak och återbetalningsskydd för hela lånetiden. Cirka 350 euro per månad budgetaras för övriga boende-kostnader (till exempel el, vatten, sopor). Familjen använder 1 700 euro till konsumtion (mat 600 – 700 euro samt kläder och övrigt). Därtill sätts 100 euro per person i ett långsiktigt fondsparande, 100 euro per person på ett skilt nöjes- och buffertkonto och 100 euro sparas för barnen. Familjens bil får kosta 250 euro per månad. Eventuella semesterlöner och skatteåterbäringar åker in på buffertkontot.

Utgå från dina egna prioriteringar och ramar för en fungerande budget. Ta budgeten på allvar och spara ihop till större inköp, allt kan inte köpas direkt. Våga se över er situation och ta i med hårdhandskarna vid behov. Sparandet låter en njuta av livet nu och då och är en trygghet om något händer. Oavsett vilken ekonomisk situation du befinner dig i kan en budget hjälpa dig att se vad som är möjligt, nu och på längre sikt.